

Varför införde Sverige allmän och lika rösträtt 1918-1919?

I det här lektionsförslaget tränar eleverna:

- Fakta och begrepp

Till dig som är lärare

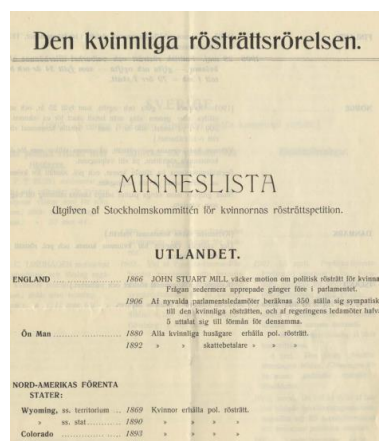
Varför införde Sverige allmän och lika rösträtt för kvinnor och män 1918-1919? Vad ser vi för olika anledningar? Vilka faktorer var viktigast?

- Klipp ut de olika korten.
- Låt eleverna bilda grupper om 2-4 personer. Varje grupp får en uppsättning kort.
- Grupperna ska diskutera och rangordna de olika faktorerna som spelade in i rösträttsreformen och motivera sina val.
- Avsluta övningen med en gemensam runda där varje grupp får dela med sig av sina resonemang.
- Eleverna tränar på att se och förklara samband mellan olika historiska händelser och fenomen. Övningen har inga ”rätta svar”, men tränar förmågan att resonera och motivera slutsatser.
- Vill du utmana eleverna ytterligare? Ta en diskussion om källkritik också. Referatet av rösträttsdebatten i riksdagen är visserligen samtida, men en andrahandskälla. Hur påverkar det trovärdigheten?

Utvalt källmaterial till uppgiften

Stora rösträttsdebatter i riksdagen, 1912. Referat av debatten, Stockholms dagblad, 19 maj 1912.

Översikt över viktiga händelser, Den kvinnliga rösträttsrörelsen 1906. Stockholmskommittén för rösträttspetitionen

Stockholmskällan

Kvinnor i Sverige hade rösträtt i kommunala val sedan 1862, om de betalade tillräckligt mycket skatt.

Kolla källan!
Den kvinnliga
rösträttsrörelsen.
Minneslista

I Sverige kunde änkor rösta i en del val under Frihetstiden på 1700-talet.

Läs mer!
Wikipedia:
Kvinnlig rösträtt

Andra länder införde kvinnlig rösträtt före Sverige, till exempel

- Wyoming (USA) 1869
- Nya Zeeland 1893
- Australien 1902
- Finland 1906
- Norge 1913
- Danmark 1915

Kolla källan!
Den kvinnliga
rösträttsrörelsen.
Minneslista

I början av 1900-talet såg arbetsmarknaden annorlunda ut än tidigare. Nu fanns det fler yrken som kvinnor fick arbeta i jämfört med tidigare, till exempel:

- Läkare
- Fabriksarbetare
- Statsminister Karl Staff,*
1917

Kolla källan!
Stora
rösträttsdebatter
i riksdagen 1912

Tidigare reformer har visat att det är möjligt att förändra samhället:

- Tvåkammarriksdagen
- Allmän rösträtt för män 1909

Kolla källan!
www.stockholmskallan.stockholm.se/tema/n/demokratisering/rostratt/

Sverige hade redan börjat demokratiseras. 1866 avskaffade riksdagen *ståndssamhället*, där du föddes in i en samhällsklass som bestämde dina privilegier. Nu handlade istället rösträtten om hur mycket skatt du betalade.

Kolla källan!
www.stockholmskallan.stockholm.se/tema/n/demokratisering/rostratt/

”Kvinnorna har lika stora intressen att tillvarata som männen, därför behöver de rösträtten”

*Herr Beckman,
riksdagsledamot*

Kolla källan!
Stora
rösträttsdebatter
i riksdagen 1912

Kvinnlig rösträtt är oundvikligt.

”Utvecklingen kan inte dras tillbaka.”
Statsminister Karl Staff,
1912

Kolla källan!
Stora
rösträttsdebatter
i riksdagen 1912

Stockholmskällan

Eget förslag:

Eget förslag:

Eget förslag:

Eget förslag:

Eget förslag:

Eget förslag:

Eget förslag:

Eget förslag: